

Napirenden a nők élet- és munkakörülménye

Párttaggyűlés a szegedi Felszabadulás Tsz-ben

A dolgozó nők aránya 33 százalék a szegedi Felszabadulás Tsz-ben, amely a város egyik legnagyobb és leggazdagabb közös gazdasága. Ezért váltott ki nagy érdeklődést a párttagok és a pártönkivüliek sorában a nők helyzetének vizsgálata, a tévesz párttaggyűlésének legutóbbi taggyűlésén. Árendás Györgyöt, a tévesz elnökét számoltatták be az alapszervezet vezetéséről, hogy az MSZMP KB 1970. februárban hozott határozata, majd a megyei pártbizottság tavaly októberi állásfoglalása nyomán hol állnak, mennyivel jutottak előbbre a nők élet- és munkakörülményeinek javításában, iskoláztatásukban, a közéletben és gazdasági vezető tisztség, beosztás betöltésében.

A legjobb intézkedési terv is csak akkor érezheti hatását, ha annak tételét pont-rol pontra megvalósítják. Ilyen egyeztetett terv van itt a párt- és gazdasági vezetőknek, tehát kétoldalú az ellenőrzés is. Nyomon lehet követni, hogy melyik oldal hol tart, vagy miben maradt el. A munkával, a munkahelytel szorosan összefüggő szociális jellegű intézkedés, például öltözők, mosdók építése itt már fél sem merül, illetve csak úgy mint tény, hogy azon túl vannak már. A gazdasági szerteágzó munkahelyekre nem kerékpáron kell kihajtani már. Ott vannak az autóbussok. Saját bölcsődéje, óvodája ugyan nincsen még a téveszben. Ezt a gondjukat, úgy oldották meg, hogy a városban épülő gyermekjóléti intézmények javára összeget utaltak át a tanácsi szervezetnek, s annak arányában kaptak férőhelyt bölcsődében, óvodában.

A mezőgazdaságban az igényjelleg még mindig hátrányosan érinti a nőket. Meg kellett határozni a lehetőségeket, hogy az évről-évre szakában foglalkoztatást biztosítsanak a gazdaságban dolgozó nőknek. A szegedi Felszabadulás

Tsz-nek most már valamennyi ágazatában ott vannak folyamatos munkában a nők, a száritőüzemben, kerékeszben éppúgy, mint a sertéslelepen, a parképítésben. Az újszegedi telepen például a virágtermesztés csökkentése nélkül a fedett területek jelentős részét zöldségtermesztésre használnák. Az Algyói úti telepen is a téli hajtás biztosít majd folyamatos foglalkoztatást. Egy hektárnyi területen építenek új föltelepet még az idén. Ilyen intézkedésekkel, az anyagi javak egyenlő részesedéssel nyílt lehetőség a nők klubjának megszervezésére folyamatos programmal; kedvet teremtettek felöltött korúknak elvégezni az általános iskola nyolc osztályát tavaly és majd az új tanévben. A többgyermekeseknek vagy gyermeküket egyedül eltarthatóknak 1975. és 1977. augusztusa között közel 100 ezer forintot fizettek ki a téveszben iskolai tanszerekre. Ez a segítség is gondokat vett le a gyermekes anyák válláról.

Felelős gazdasági posztokon, a gazdasági közéleti fórumain arányuknak megfelelően kaptak helyet a nők. Közülük az idén négyen kaptak kormány-, illetve minisztériumi kitüntetést, hatan külföldi jutalomútlásban részesültek. A „gyesen” levő asszonyokat is ösztözhették, hogy alkiknek elintézendő ügye, problémája van, segítsenek rajtuk. A nők klubfoglalkozásában üzemeltetés is szerepelt. A szegedi konzervgyárban ismerkedtek a tévesz asszonyai, lányai a mezőgazdasági termékek konzervipari feldolgozásával, az ott dolgozó nők munkakörülményeivel, szociális ellátottságukkal, keresetükkel. A közel betekintés a gyár életébe, szorosabbra tette az amúgy is szilárd alapokon álló munkás-paraszti szövetséget, s ennek kézzel fogható eredménye a termelésben is tükröződik.

— Az a tapasztalatunk —

hangsúlyozta a gazdaság vezetőinek véleményét Árendás György —, hogy a szövetségben dolgozó nők, akár csak a férfiak, bizakodóak és tettere készek. Ha a feszített ütemű munka feltételeit a vezetők minden szinten megteremtik, akkor ők helytállnak. A szocialista munkaversenyben öt önálló női brigád vesz részt. Számuk több mint száz, három brigádban pedig vegyesen dolgoznak férfiakkal. A szocialista munkaversenyben, mint mozgalomban is hatékony, serkentő a munkájuk. Segítették a fiatalokat a munkahelyi beilleszkedésben, munkafogások és folyamatok, tapasztalatok elsajátításában, a jó közösségi szellem kialakításában.

A háztáji gazdaságokban is megnövekedett a termelési kedv. A beérkező és a téveszben keresztül értékesített állatok, zöldségfélék után munkanapjövájára jár. Eppen a háztáji ágazat, sokoldalú segítése tette lehetővé, hogy ezzel a kedvezményrel is minél szélesebb körben éljenek a nők. Ez a lehetőség továbbra is biztosított, és előnyét ki-ki a maga munkája, szorgalma alapján élvezheti.

A nők helyzetének javításáról szóló gazdasági intézkedési terv arányos, következetes végrehajtása minden üzemágban érezteti hatását a szegedi Felszabadulás Tsz-ben, noha van még hátra a megvalósításból. Jövő ilyenkorra üzemorvosi rendelés és kulturált konyha, étkeztetés megteremtése a kitűzött cél. A szervezett és kedvezményes üdültetésből nagyobb részt kér ez a gazdaság a TE-SZÖV-től, illetve saját lehetőségei szélesítésével. Ez a program is világos, egyértelmű. A készülő munkaügyi szabályzat teszi majd hatályossá ebben a gazdaságban, hogy a terhes nőknek a kötelező terhesgondozáson való megjelenését munkában eltöltött időnek kell tekinteni, ha nem is jár érte munkadíj. Ez a jövő év januárjától lép életbe.

A művelődés, a kulturálódás, az iskola, egyáltalán a tanulás, a továbbképzés továbbra is program marad a szegedi Felszabadulás Tsz-ben, éppen az ott dolgozó és művelődési hátrányokkal küszködő nők érdekében. A szervezésben, az oktatásban, a személyi és tárgyi feltételek megismertetésében — a műszakokat is figyelembe véve — a szervezeteknek olyan segítséget kell nyújtania, amely lehetővé teszi a tanulást, a szakmai és a politikai képzést.

Ebből érthettek a különböző téveszbeli bizottságok, tisztségviselők. Ebben a munkában példát mutatott máris a pártalapszervezet vezetője. A párttitkár, Verőrk Ernőné arról tájékoztattott, hogy ösztöli egyéves marxista-leninista középiskola kezd meg munkáját 22 hallgatóval, akiknek több mint a fele nő.

Lódi Ferenc

Gyorslista a gépkocsinyeremény-betétkönyvek sorsolásáról

Az Országos Takarékpénztár a gépkocsinyeremény-betétkönyvek 65. sorsolását augusztus 20-án és 30-án Budapesten, az Orvos-egészségügyi Dolgozók Szakszervezetének kultúrtermében tartotta meg.

A sorsoláson azok a 10 000 és 5000 forintos betétkönyvek vettek részt, amelyeket 1977. április 30-ig váltottak, és 1977. július 31-én még érvényben voltak.

Az alábbiakban közöljük a megyénk területén váltott és nyereménnyel kisorsolt gépkocsinyeremény-betétkönyvek számát és a nyert gépkocsi gyártmányát.

10 000 forintos betétkönyvek		5000 forintos betétkönyvek	
Soro- zat	Szám A gépkocsi gyártmánya	Soro- zat	Szám A gépkocsi gyártmánya
5 022 370	Trabant Lim. 601	5 033 277	Polski FIA 1500
5 024 746	Trabant Lim. 601	5 037 516	Polski FIAT 1500
5 030 554	Polski FIAT 126	5 037 868	Zsiguli 21 011
5 032 320	Trabant Lim. 601	5 041 845	Trabant Lim. 601
5 541 514	Trabant Lim. 601	5 625 837	Trabant Lim. 601
5 560 831	Trabant Lim. 601	5 627 131	Zsiguli 21 011
5 574 259	Wartburg de Lux	5 632 350	Zsiguli 21 011
5 576 749	Polski FIAT 126	5 636 424	Zsiguli 21 011
5 579 991	Polski FIAT 126	5 642 580	Trabant Lim. 601
5 582 594	Zsiguli 21 011	5 645 672	Wartburg de Lux
5 584 157	Polski FIAT 126	5 653 730	Trabant Lim. 601
5 592 339	Polski FIAT 1500	5 654 842	Trabant Lim. 601
5 593 827	Polski FIAT 126	5 658 663	Polski FIAT 1500
5 606 134	Zsiguli 21 011	5 660 376	Polski FIAT 126
5 615 233	Wartburg de Lux	5 668 090	Trabant Lim. 601
5 621 977	Trabant Lim. 601		

A gyorslista közvetlenül a húzás után készült, ezért az esetleges számbahibákért nem vállalunk felelősséget.

A sorsolás eredményének pontos adatait a szeptember 2-án megjelenő hivatalos nyereményjegyzék tartalmazza. A jegyzék megtekinthető az OTP-fiókokban, postahivatalokban és takarékszövetkezetekben.

A nyertes betétkönyvet, vagy az azt helyettesítő „igazolást” a betétkönyvet kiállító takarékpénztári fióknál, takarékszövetkezetnél, vagy postahivatalnál kell bemutatni.

Vendégművészek, szegedi szerzők, szólisták

Az Enescu-zenekar nyitja az új filharmóniai évadot

A filharmóniai évad október 6-án indul; s ekkor a George Enescu Filharmónikus Zenekar mutatkozik be Szegeden Mircea Basarab vezényletével. A román szimfonikusok hazai műsort hoznak: Valentin Gheorghiu zongoraversenyének szolóját a szerző játssza, s elhangzik még Constantin Silvestri Preludium és fugája, valamint az együttes névadójának, Enescunak, I. Szimfóniája. A főberleti sorozatban, melynek koncertjeit hétfő esténként fél 8-tól rendezik meg a Szegedi Nemzeti Színházban, még egy-egy vendéggyüttest, illetve szólistát hallhatunk: a Magyar Állami Hangversenyzenekart (december 21-én) Ferencsik János dirigálásával, Mozart és Schubert szimfóniáival, valamint (jövőre) Fischer Annie zongoraművészt, aki Beethoven-műveket játszik. A további hét színházi koncerten a Szegedi Szimfonikus Zenekar lép föl. Legközelebb (október 17-én) Vaszly Viktor dirigálásával, a Zenebarátok Kórusával és a szegedi operaművészekkel a Szent Erzsébet legendát színelőadják meg. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom jubileumán Szalátsy István dirigál Prokofjev—Szosztakovic műsort, ahol Mező László játssza Prokofjev Gordonkaszimfóniájának szolóját.

A szegedi szimfonikusokat Mura Péter, az NDK-beli Udo Niessen, Vaszly Viktor és (két alkalommal) Pál Tamás vezényli a főberleti sorozatban, melynek érdekessége, hogy benne két szegedi zeneszerző műve is helyet kapott, Huszár Lajos: Öt monológ Karancs János verseire és Vántus István: Himnusz az emberhez. A szegedi előadóművészek közül Török János: Klarinétversenyének szolóját játssza január 30-án, Bódás Péter pedig március 6-án Ravel: G-dúr zongoraversenyét. Ezen a két koncerten lép még föl a Zenebarátok Kórusa is. Februárban Antal István Chopin f-moll zongoraversenyével, márciusban a cseh, szlovák Vaclav Hudecek egy heggedűversenyyel vendégszerepel Szegeden.

A főberleti sorozat mellett a zongorabérlet és a kamarabérlet öt-öt koncertje várja az érdeklődőket szerda esteként (változatlanul fél 8 órától) a Tisza Szálló nagyszobájában. November 9-én Szvetlana Navasardjan szovjet zongoraművész estje nyitja a sört, ezt követi decemberben Vársy Tamás Schubert—Liszt—Schumann—Chopin műsora, januárban Kátóna Ágnes Bach—Beethoven—Mendelssohn—Debussy— Liszt műsora. Február közepén Baranyay László Mozart-, Schubert- és Chopin-műveket játszik, április elején Sebők György Liszt—Schubert—Ravel műsorrát hallhatjuk.

A kamarabérlet első koncertje október 19-én a Művészeti Alap és a Filharmónia közös rendezésű hangversenye lesz, a Korunk zenéje sorozatban: Láng István szerzője estje. Közreműködik: Berkes Kálmán (klarinét), Fá-

bián Márta (cimbalom), Kerek Ferenc (zongora), Sziklay Erika (ének), a Szegedi Fúvósötös és a Szegedi Rézfúvós együttes. Novemberben a Bartók Vonósnégyes szólistátja meg Schubert műveit, akinek vokális kompozíciói szerepelnek a december 14-i kamarabérleti hangverseny műsorán is, a közreműködők: Vámosy Éva, Réti Csaba, Gregor József, Vághelyi Gábor, Sinkó György — a Pál Tamás vezette Szegedi Kamarazenekar kíséretében. Ez a kamarazenekar játszik — ugyancsak Pál Tamás dirigálásával, a csembaló mellett Sebestyén Jánossal — a februári koncerten is, ahol Corelli, Bach, Tartini és Händel concerto grossói szólistának meg. Február 22-én az amerikai Ralph Kirshbaum csellóestje érkezik érdekessé az eseménynek, Schiff András közreműködésével.

Az Enescu-zenekar nyitja az új filharmóniai évadot

Görög színház Szegeden

Különleges színházi csemegét kínál a vasárnap Szegeden. Görög színház, Elza Vergi együttesének vendégjátéka idézi meg a nagy klasszikus triász egyikének, Euripidésznek Iphigeneia a tauruszok között című drámáját. A címszereplő Elza Vergi lesz, Oresztész (a másikat főszereplő) Hrisztosz Frangosz, Püladész: Szpirosz Lukasz, a Pásztor: Kosztasz Lipudisz, Thoász: ugyancsak Szpirosz Lukasz.

Színházát 1960-ban alapította Athénban Elza Vergi, aki korábban a görög Nemzeti Színház vezető színésze volt, s Csehov, Shakespeare, Ibsen, Claudel, Shaw és Salacroux darabjainak főszerepei mellett az ősi klasszikus tragédiák hősnőit alakította: Médeiát, Elektrát, Iphigeneiát és másokat. Verginek ez a színháza kísérletező kedvű alkotóműhely, mely előszerepével mutatja be századunk jelentős alkotóinak, O'Neill-

nek, Graham Greennek, Genetnek, T. Williamsnek, T. S. Eliotnak, Alfonso Sartrenek és másoknak drámáit, de a repertoár fontos része a nagy klasszikus örökség is. Elza Vergi fellépett Belgiumban, Angliában, a holland scheveningeni fesztiválon, többször turnézott az Egyesült Államokban, Dél-Amerikában, s D. Rondiris Piraeus Színházával még 1960-ban, világsikerrel alakította az edinburgh-i fesztiválon az Elektrát és a Médeiát. Az elmúlt három esztendő nyári hónapjaiban partnerével, Hrisztosz Frangoszszal, bejárta Görögország ősi színházait, fellépett Romániában, Bulgáriában és Jugoszláviában.

Az idei nyári turnéjuk klasszikus bemutatója Euripidész tragédiája, az Iphigeneia a tauruszok között, melyet vasárnap este láthat a szegedi közönség is, a Kis-színházban.

Út a tánchoz

Balettiskola a postásoknál

Majd negyedszázada vezet be kicsiket és nagyokat, a mozgás klasszikus művészetének, a balettnak formavilágába M. Kádár Andrea. Valamikor az ötvenes évek elején a Közalkalmazottak

Szakszervezetének Vörösmarty utcai kultúrthonában alapított — a városi tanács iskolája mellett — az SZMT is balettképzőt. Akkor 30—40 gyerekkel kezdte a foglalkozásokat az oktató, a még — érthetően nagy jelentőségű a Postás Művelődési Ház iskolája. Ezekben a napokban tartják a beiratkozásokat, tanévnyitó értekezlet szeptember 8-án. Az elmúlt tanév nyári vizsgálódásának méltatásokról leírtuk: „Úgy hírlík, M. Kádár Andrea utóljára vezette a növendékeit a reflektorok elé, nyugdíjba készült. Reméljük, a kitünő pedagógus távozásával nem szűnik meg a balettképzés a postásoknál.” Hát nem szűnt meg, sőt a hír is csak kacska volt. A Postás Művelődési Ház balettiskoláját változatlanul M. Kádár Andrea vezeti, ki-nyitjuk, olyan eredményesen, fundamentuma: M. Kádár Andrea egykori növendékei közül nem egy színházi tán-

Emlékezés Cházár András munkásságára

Kedden és szerdán, a siketk váci Országos Tanintézetében jubileumi rendezvényekkel emlékeznek meg a hazai siketnéma-oktatás kezdetének 175. évfordulójáról. Az előadók méltatni fogják az alapító: Cházár András munkásságát és érdemeit, s megemlékeznek arról, hogy a nagy emberbarát is osztozott a korabeli magyar reformerek sorsában: nem lehetett

jelen az intézmény ünnepélyes megnyitóján, nem hívták meg, mert a király — I. Ferenc császár — szemében haladó eszméi és tevékenysége miatt rebellisnek számított.

Az 1802—1803-as első tanévben harminc gyerekkel fogadott az intézet. Ma háromszázán élnek és tanulnak itt és az intézethez tartozó ipartanuló-iskolában.